

Vergaderjaar 2008–2009

31 209

Schoon en zuinig

Nr. 76

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSHUISVESTING, RUIMTE-
LIJKE ORDENING EN MILIEUBEHEER**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 maart 2009

Middels deze brief wil ik graag nader ingaan op de motie over ecodesign van het lid Neppéus (Tweede Kamer, vergaderjaar 2008–2009, 31 209, nr. 47), voortkomend uit het Notaoverleg Schoon en Zuinig op 3 november 2008 (Kamerstuk 31 209, nr. 62) en aangenomen op 18 november (Handelingen der Kamer II, vergaderjaar 2008–2009, nr. 25, blz. 2050).

Zoals reeds aangegeven beschouw ik deze motie als ondersteuning van mijn beleid.

Graag wil ik u informeren over de stand van zaken aangaande de vaststelling van de concrete normering in de vorm van uitvoeringsmaatregelen. Deze uitvoeringsmaatregelen zijn rechtstreeks werkend en hoeven dus niet eerst nog in nationale wetgeving te worden omgezet. In de bijlage bij deze brief treft u een overzicht aan van de productgroepen waarvoor in het kader van Richtlijn Ecodesign (2005/32/EC) uitvoeringsmaatregelen zijn of worden opgesteld.¹

De eerste drie uitvoeringsmaatregelen (inzake stand-by verbruik, huishoudelijke verlichting en eenvoudige set-top boxen) zijn definitief vastgesteld en met drie uitvoeringsmaatregelen hebben de lidstaten ingestemd. Deze laatste drie uitvoeringsmaatregelen liggen thans voor onderzoek voor bij het Europees Parlement (EP). In maart 2009 worden voor nog eens zes productgroepen uitvoeringsmaatregelen ter goedkeuring aan de lidstaten voorgelegd, waaronder televisies.

In zijn algemeenheid hanteert de Europese Commissie een stevig tempo en een behoorlijke ambitie. Nederland speelt in Brussel op constructieve wijze een aanjagende rol, waarbij we er goed in slagen om onze invloed te laten gelden. Ook hebben we vanuit Nederland tijdelijk extra ondersteuning geleverd aan de werkeenheid van de Europese Commissie waar het energie-besparingsbeleid wordt ontwikkeld. Het plegen van nog meer inzet in EU-verband van Nederlandse kant zal derhalve niet resulteren in snellere of meer ambitieuze normering.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Ter informatie geef ik u inzicht in de gestelde eisen aan huishoudelijke verlichting

Tabel 1: Eisen aan huishoudelijke verlichting:

Fase	Ingangsdatum	Belangrijkste eisen
1	1 september 2009	Uitfasering heldere gloeilampen van 100 Watt (of meer) en alle niet-heldere (matte) lampen. Tevens eisen aan functionaliteit* en productinformatie
2	1 september 2010	Uitfasering alle 75 Watt gloeilampen
3	1 september 2011	Uitfasering alle 60 Watt gloeilampen
4	1 september 2012	Uitfasering resterende gloeilampen (40 Watt en 25 Watt).
5	1 september 2013	Meer ambitieuze eisen aan functionaliteit
6	1 september 2016	Minimumeis energielabel B voor heldere lampen (uitfasering energieklassen C retrofit halogeen lampen)

* Dit betreft eisen aan verschillende aspecten van lampen, zoals levensduur, starttijd, kleurweergave en UV-straling.

In het kader van de studies en impact assessments die in opdracht van de Europese Commissie worden uitgevoerd, worden ook de potentiële effecten op energie-efficiencyverbetering en CO₂-reductie per productgroep gekwantificeerd. De gefaseerde uitfasering van de gloeilamp levert voor de EU een jaarlijkse besparing op van bijna 40 TWh.

Een andere belangrijke gepubliceerde uitvoeringsmaatregel stelt eisen aan het energieverbruik tijdens standby en de uitstand van alle apparaten.

Tabel 2: Eisen aan elektriciteitsverbruik van alle elektrische en elektronische huishoud- en kantoorapparatuur in de stand-by en uit-stand:

Fase	Ingangsdatum	Belangrijkste eisen
1	7 januari 2010	– uitstand max 1,0 Watt – standby met alleen reactivatie functie max. 1,0 Watt – standby met ook display max 2,0 Watt
2	7 januari 2013	– uitstand max 0,5 Watt – standby met alleen reactivatie functie max. 0,5 Watt – standby met ook display max 1,0 Watt

De eisen aan standby, waar in Europa 50 Tera Watt hour (TWh) mee gemoeid is, levert een besparing op van 73% (t.o.v. autonome ontwikkeling).

Wat het verwachte effect van de eisen voortkomend uit de Richtlijnen Ecodesign en Labelling (92/75/EC) is voor het Nederlandse huishoudelijke elektriciteitsverbruik, is recentelijk onderzocht in opdracht van SenterNovem¹. Het hoofdrapport van deze studie treft u aan als bijlage 2.²

De afbakening van de studie komt niet helemaal overeen met de scope van de Richtlijn Ecodesign. Zo vormt het huishoudelijk gas- of warmtegebruik, dat twee keer zo hoog is als het elektriciteitsgebruik, geen onderwerp van deze studie. Voor de in dit kader belangrijke productgroepen als CV-ketels en warm-watertoestellen worden wel Europese uitvoeringsmaatregelen vastgesteld.

De studie gaat voorts alleen over huishoudens, terwijl de uitvoeringsmaatregelen in een aantal gevallen ook betrekking hebben op niet-huishoudelijk verbruik (zoals stand-by en straatverlichting).

De studie toont aan dat bij *Business-As-Usual* het totale elektriciteitsverbruik van een gemiddeld huishouden daalt van 3522 kWh per huishouden

¹ Elektrische apparatuur in Nederlandse huishoudens. Overzicht 1980–2005, scenario's 2010–2020. Uitgevoerd door Van Holsteijn en Kemna bv. Delft, november 2008.

² Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

in 2005 tot 3367 kWh in 2020. Deze daling komt met name doordat huishoudens in 2020 minder elektriciteit verbruiken voor functies als koeling, reiniging en verlichting. Daar staat tegenover dat een nieuwe generatie consumentenelektronica de daling van het elektriciteitsverbruik afzwakt (door nieuwe functies en intensiever/frequenter gebruik).

De maatregelen in het kader van Ecodesign en Labelling brengen het gemiddelde elektriciteitsverbruik van een huishouden verder omlaag naar 2985 kWh in 2020, een daling van 12% ten opzichte van de *Business-As-Usual* situatie. Uit de studie blijkt dat Europees beleid met name effectief is voor de productgroepen verlichting, wasdrogers, televisies en audio/video. Echter, omdat het totale aantal huishoudens tot 2020 flink gaat toenemen, zal op basis van het Europese beleid het totale landelijke huishoudelijke elektriciteitsverbruik naar schatting met 6% afnemen ten opzichte van 2005.

In het kader van het programma Schoon en Zuinig wordt gerekend met een geschatte additionele besparing door Ecodesign van 60 tot 112 PJ_{prim} per jaar in 2020. De Europese maatregelen zijn waarschijnlijk onvoldoende om de bovenkant van deze bandbreedte te kunnen halen. In het rapport wordt tevens doorgerekend wat er in theorie aan een maximale besparing mogelijk is. In dit niet-realistische scenario (waarin alle in gebruik zijnde apparaten zich op het niveau van Best Beschikbare Techniek bevinden) is een maximale besparing mogelijk tot 35%.

Een belangrijk struikelblok hierbij vormt de relatief trage vervanging van apparaten met een lange levensduur door nieuwe, meer zuinige modellen.

Ik ga na welk deel van de theoretische besparing uit het BAT-scenario met aanvullend nationaal beleid op kosteneffectieve wijze zou kunnen worden gerealiseerd. Op basis daarvan kan ik, in het bredere kader van de evaluatie van het programma Schoon en Zuinig in 2010, tot een gedegen afweging komen waar eventueel aanvullend nationaal beleid aan de orde kan zijn.

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
J. M. Cramer